

PM 2017: RI (Dnr 108-1892/2016)

Boendesituationen för nyanlända

Skrivelse av Lotta Edholm och Björn Ljung (båda L)

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.
Skrivelse av Lotta Edholm och Björn Ljung (båda L) ”Om boendesituationen för nyanlända” anses besvarad med hänvisning till vad som anförs i promemorian.

Föredragande borgarrådet Karin Wanngård anför följande.

Ärendet

Lotta Edholm och Björn Ljung (båda L) har inkommit med en skrivelse till kommunstyrelsen om boendesituationen för nyanlända. Skrivelsen lyfter fram vikten av ett gott mottagande, några av de utmaningar staden har med boendesituationen och föreslår några kompletterande lösningar.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret delar uppfattningen som förs fram i skrivelsen om att mottagandet och etableringen av nyanlända är en stor och viktig utmaning för staden och redogör i sitt svar för hur arbetet fortsätter med många olika lösningar för att hitta genomgångsboenden.

Mina synpunkter

Sedan den 1 mars 2016 gäller bosättningslagen, som innebär att alla kommuner i Sverige har ett ansvar för att ta emot nyanlända som har beviljats uppehållstillstånd. Lagstiftningen hade länge varit efterfrågad eftersom alltför många kommuner genom åren har vägrat att ta ansvar för mottagande av nyanlända, trots att det är ett ansvar som vilar på hela Sverige och inte ett fåtal kommuner. Det är viktigt att nyanlända som har beviljats uppehållstillstånd kan flytta från Migrationsverkets anläggningsboende och börja etablera sig i samhället.

Stockholms stad vill och ska ta sitt ansvar för att möjliggöra etableringen, vilket majoriteten av partierna i kommunfullmäktige är överens om. När staden tar sig an stora utmaningar behöver partierna samverka och arbeta mot samma målsättning, i det här fallet möjliggörande av en bra och snabb etablering för nya stockholmare.

Jag är övertygad om att vår stad stärks av att människor flyttar hit. Därför har Stockholms stad arbetat med högt tempo för att skapa ett bra mottagande där boendet

är en viktig del. För att klara åtagandet att ta emot ca 5 000 personer under två år har staden använt sig av olika lösningar för att få fram boenden. Bygglovsansökningar lämnades in för tre modulhus inte långt efter att bosättningslagen trädde ikraft. Men som det framförts i skrivelsen har överklagande av stadens modulhus gjort att byggandet inte har kunnat påbörjas vilket tvingat kommunen att ta till andra lösningar i väntan på besked. Nyanlända har fått flytta till tomställda servicehus, andrahandslägenheter och rum hos privatpersoner. Staden har även gjort upphandling av bland annat vandrarhem för att säkerställa att Stockholm kan ta sitt ansvar i väntan på modulhus och andra långsiktigare lösningar. Migrationsverkets tidigare anläggningsboende i Farsta är exempel på boende som har upphandlats och där avtal slutits med fastighetsägaren.

I skrivelsen står det att Stockholm stad genom socialförvaltningen ska ha sänt signal till Migrationsverket om att staden inte klarar av sitt åtagande för år 2016. Detta är felaktigt. Stockholm kontaktade Migrationsverket den 25 oktober 2016 och berättade om de akuta situationerna som hade uppstått i mitten av månaden efter att det hade brunnit i modulhusen i Fagersjö och en större vattenläcka och skadedjur upptäckts i planerade boenden. Branden i Fagersjö gjorde att 44 platser var tillfälligt obrukbara och vattenläckan, mögel och skadedjur gjorde att ca 250 platser inte kunde tas i bruk i den tid som var planerad. Den akuta situationen gjorde att stadsledningskontoret bad om en tillfällig resit i några dagar för att kunna få fram andra boendeplatser. Stockholm hade fram tills dess ordnat boendeplatser i takt med den överenskomna fördelningen och inte långt efter den akuta situationen kunde staden fortsätta ta emot de resterande som Arbetsförmedlingen anvisade år 2016. Det är ingen hemlighet att det många gånger har varit svårt att få fram boendeplatser för nyanlända men Stockholm har tagit och kommer att ta sitt ansvar så gott som det går.

Utmaningen att få fram boenden för nyanlända som har anvisats till staden kommer fortsättningsvis att vara svår det närmaste året. Staden kommer att behöva gå fram med flera modulhus och andra boendelösningar. Jag välkomnar alla konstruktiva förslag och jag har stora förhoppningar om att vår stad klarar stora utmaningar om vi möter dem tillsammans.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Skrivelse av Lotta Edholm och Björn Ljung (båda L) ”Om boendesituationen för nyanlända” anses besvarad med hänvisning till vad som anförs i promemorian.

Stockholm den 23 februari 2017

KARIN WANNGÅRD

Bilaga

Skrivelse av Lotta Edholm och Björn Ljung (båda L) ”Om boendesituationen för nyanlända”

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden Anna König Jerlmyr och Cecilia Brinck (båda M) och borgarrådet Lotta Edholm (L) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Föredragande borgarråds förslag till beslut avslås.
2. Därutöver anför följande.

Efter ett drygt år av omfattande flyktingmottagande står Stockholm inför utmaningen att se till att alla nyanlända kan skaffa sig jobb och bostad, lära sig svenska och återfå en framtidstro. Den första utmaningen är bostadsbristen. Nu står det klart att staden bara klarade att ta emot drygt hälften av de som vi enligt lag skulle ta emot för 2016. Med detta spelar huvudstaden i bottenligan: Stockholms rödgrönrosa majoritet hör till den tiondel som klarade av uppgiften sämst. Åtgärder krävs nu för att inte 2017 också ska bli ett misslyckande.

Det är därför bra att staden förhandlar om att överta de boenden som annars kommer att avvecklas. Allt annat vore ett dyrt slarv. Däremot menar vi fortfarande att ersättningen till dem som hyr ut ett rum eller en lägenhet till nyanlända via kommunen måste höjas. Om ersättningen bättre motsvarade värdet på andrahandsmarknaden skulle fler överväga att hyra ut.

Men framför allt måste majoriteten få fram fler förslag på platser för modulbostäder. Vi har länge efterfrågat förslag på betydligt fler platser än idag, med en bättre fördelning över staden och att fler boenden också ska byggas i innerstaden. Det är dessutom aldrig bra att bygga för enbart en grupp. Vi har därför föreslagit att bostäderna även måste erbjudas andra som behöver tillfälliga bostäder, som studenter. Inget av dessa förslag har tyvärr hörtsammats.

Finansborgarrådet menar att: ”När staden tar sig an stora utmaningar behöver partierna samverka och arbeta mot samma målsättning, i det här fallet möjliggörande av en bra och snabb etablering för nya stockholmare”. Vi kan inte instämma mer. Just därför är det så tråkigt och anmärkningsvärt att den rödgrönrosa majoriteten överhuvudtaget inte har gjort några sådana ansatser. Snarare tvärtom. Majoriteten har istället, utan att föra någon som helst dialog, bedrivit detta arbete helt själva. Ärendena har allt som oftast kommit fram mycket tätt in på nämndmötena, i exempelvis stadsbyggnadsnämnden, vilket har gjort möjligheten att ordentligt sätta sig in i dem innan beslut mycket svåra. Möjligheterna till att komma med inspel och idéer, att helt enkelt försöka hjälpa till, har varit ytterst begränsade.

För Liberalerna är det självklart att alla ansvarstagande partier måste hjälpas åt för att få fram fler bostäder och bidra till en bättre integration, så att människors frihet och självbestämmande stärks. Då krävs det en majoritet som öppnar upp för samtal och samarbete, så att vi tillsammans kan göra det arbete som krävs. Denna majoritet struntar tyvärr i allt detta.

I Stockholm ska det vara möjligt att bygga sig en bättre framtid. Men då krävs att Socialdemokraterna slutar luta sig tillbaka och tar itu med de regelförändringar och det byggande som behövs. Då krävs det att de inte bara på pappret säger att de vill samverka, utan även att de faktiskt bjuder in till det.

Remissammanställning

Ärendet

Skrivelsen av Lotta Edholm och Björn Ljung (båda L) konstaterar inledningsvis att Stockholm ska vara en stad där människor på flykt undan krig, fattigdom och förtryck kan bygga sig en framtid. Det långsiktiga arbetet måste, enligt skrivelsen, ha största möjliga fokus på utbildning, jobb, kunskaper i svenska och samhällskunskap. I det korta perspektivet är arbetet med att få fram bostäder allra viktigast.

Skrivelsen lyfter fram utmaningar med boendesituationen och vikten av att stadens nämnder och bolag hjälps åt. Mot bakgrund av detta föreslår Liberalerna följande kompletterande lösningar:

1. Att kommunstyrelsen undersöker möjligheterna att överta Migrationsverkets boenden i Stockholmsområdet som annars skulle avvecklas.
2. Att kommunstyrelsen undersöker möjligheterna att ersätta de som bygger Attefallshus, i syfte att hyra ut till nyanlända.
3. Att kommunstyrelsen höjer ersättningen till dem som hyr ut ett rum eller en lägenhet till nyanlända.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 23 januari 2017 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret delar skrivelsens uppfattning om att mottagandet och etableringen av nyanlända är en stor och viktig utmaning för staden där samtliga nämnder och bolag gemensamt behöver hjälpas åt.

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för frågan och stadsledningskontoret fortsätter att arbeta brett med många olika lösningar för att hitta genomgångsboenden. Ändrad användning av stadens lokaler i förvaltningar och bolag, planering och byggande av modulhus, upphandlingar av boenden och uthyrning till privatpersoner fortsätter.

Beträffande skrivelsens första förslag om möjligheterna att överta Migrationsverkets boenden i Stockholmsområdet har stadsledningskontoret varit i kontakt med samtliga boenden och informerat om stadens upphandling av hotell- och vandrarhem. I boendet i Farsta finns ett avtal med fastighetsägaren där staden inledningsvis tar i anspråk ett 50-tal lägenheter och där hela boendet blir tillgängligt för staden från halvårsskiftet. Även flyktingboendena i Hägersten och Bromma blir genom upphandlingen aktuella att använda för staden när Migrationsverket lämnar.

Stadsledningskontoret har utrett den föreslagna lösningen med så kallade Attefallshus. Lösningen bedöms vara dyr och inte heller yteffektiv. Tillgänglig mark är en av svårigheterna i boendefrågan och i förhållande till andra lösningar ger Attefallshusen få boendeplatser.

Slutligen, gällande ersättningen till de privatpersoner som hyr ut rum, lägenheter eller hus till nyanlända, vill stadsledningskontoret lyfta fram att det är tidigt att göra förändringar i

detta. Ersättningen beslutades så sent som hösten 2016 efter en bedömning om vad som då ansågs vara rimligt och kontoret vill följa effekterna av ersättningen längre innan eventuella förändringar.

Stadsledningskontoret föreslår att skrivelsen anses besvarad med hänvisning till vad som anförts ovan.